

Natur og Teknik QUIZ.

SPØRGSMÅL

Hvorfor er saltvand tungere end almindeligt vand?

SVAR
Saltvand er tungere end vand, da saltvand har større massefylde end vand.
I vand er der jo kun vand. I saltvand er der både salt og vand.
(Forsøget hvor man kunne få hvid saltvand til at ligge i bunden og grønt vand til at ligge ovenpå).

SPØRGSMÅL

Hvorfor synker en dåse med almindelig cola til bunds, når en cola light flyder?

SVAR
Den almindelige cola har større massefylde end colalight?
Cola Light indeholder nærmest kun vand.
Almindelig Cola indeholder både sukker og vand. Derfor er almindelig cola tungere end vand (har større massefylde).
(Colaforsøget).

SPØRGSMÅL

Hvorfor flyder et æg ovenpå saltvand men synker til bunds i almindeligt vand?

SVAR
Et æg vil synke til bunds i almindeligt vand **fordi æggets massefylde er størst**
Et æg vil flyde på saltvand **fordi saltvandets massefylde er størst**.
(Forsøget med det svævende æg).

SPØRGSMÅL

Hvor mange atomer indeholder et iltmolekyle?

SVAR
Et Ilt-molekyle består af to Oxygen-atomer. Oxygen kaldes for O
Derfor hedder ilt O₂.

SPØRGSMÅL

Hvad hedder den luft vi ånder ud?

SVAR
Den luft vi ånder ud hedder CO₂.
Den kaldes også kulilte eller kuldioxid.
(Forsøget, hvor vi fik vand farvet blå. Den blå farve viste CO₂).

SPØRGSMÅL

Hvorfor er der dag og nat på Jorden?

SVAR

Det er dag, når Solen skinner ned på Danmark.

Det er nat, når Danmark er på den side af Jorden, hvor Solen ikke skinner. (Kaldet skyggesiden).

(Forsøget med Globus op på OHP'en).

SPØRGSMÅL

Hvorfor er der altid koldt på Nord- og Sydpolen?

SVAR

Fordi de er de steder på Jorden, hvor der er længst til Solen.

SPØRGSMÅL

Hvad hedder den cirkel som går hele vejen rundt om Jorden og som er det sted på Jorden, hvor der er varmest?

SVAR

Ækvator.

SPØRGSMÅL

Hvorfor har vi årstider på Jorden?

SVAR

Vi har årstider på Jorden, fordi planeten står skævt i Rummet.

Danmark ligger på den øverste del af Jorden kaldet Den Nordlige Halvkugle.

Når vi har forår og sommer i Danmark, er Den Nordlige Halvkugle tættest på Solen.

Når vi har efterår og vinter i Danmark, er Den Nordlige Halvkugle længst væk fra Solen.

(Forsøget med Globus op på OHP'en).

SPØRGSMÅL

Fylder varm eller kold luft mest?

SVAR

Varm luft fylder mere end kold luft.

(Forsøget, hvor varm luft i en flaske udvidede sig og dermed pustede en ballon op).

(Forsøget, hvor varm luft i en flaske fik en 50-øre til at løfte sig fra flaskehalsen).

(Forsøget, hvor vi ved at køle luften i en flaske ned fik skabt et undertryk som trak ægget ned i flasken).

SPØRGSMÅL

Nævn de 7 verdensdele og vis dem på et kort?

SVAR

Europa.

Asien.

Nordamerika.

Sydamerika

Sydpolen (Antarktis)

Afrika.

Australien..

SPØRGSMÅL

Er alle metaller magnetiske?

SVAR

Der findes en masse metaller. F.eks. guld, sølv, aluminium o.s.v.

Der findes kun fire metaller som tiltrækkes af en magnet.

Den vigtigste er jern.

(Forsøget, hvor vi prøvede at få en masse ting til at sætte sig på en magnet)

SPØRGSMÅL

Hvor mange poler (ender) har en magnet?

SVAR.

En magnet har 2 poler. En Nordpol og en Sydpol.

SPØRGSMÅL

Hvilken pol på magneten er kraftigst?

SVAR.

Nordpolen og Sydpolen er lige kraftige på en magnet.

SPØRGSMÅL

Hvorfor viser en kompasnål altid mod nord?

SVAR.

Fordi Jorden er en kæmpe stor magnet.

Kompasnålen tiltrækkes af Jordens geografiske Nordpol.

SPØRGSMÅL

Hvordan kan man lave et søm til en magnet?

SVAR.

Inde i jern er der en masse små-magneter.

Hvis man ensretter dem laver man en magnet.

(Forsøget, hvor vi strøg en magnet samme vej hen ad et søm. Da vi havde gjort det mange gange blev sømmet magnetisk).

SPØRGSMÅL

Hvorfor blinker vi med øjnene?

SVAR.

Vi blinker med øjnene for at de ikke skal tørre ud.

Hver gang vi blinker kommer der vand ned over øjet.

(Forsøget, hvor I skulle prøve ikke at blinke med øjnene i 60 sek).

SPØRGSMÅL

Hvad skaber overfladespænding?

SVAR
Overfladespænding skabes af de atomer der er i vandmolekyler (H₂O). De atomer hedder Hydrogen og Oxygen. **De holder godt fast i hinanden og det skaber en hinde på overfladen af vandet (overfladespænding).**
Når man kommer sæbe i vand brydes overfladespændingen.
(Forsøget, hvor vi fik en papbåd til at "sejle" ved at lægge et stykke sæbe på den).

SPØRGSMÅL

Hvordan skabes fossile brændstoffer?

SVAR
Det er faktisk døde planter, blade og dyr som har ligget i i jorden gennem millioner af år.
Når man brænder dem kan man lave strøm eller varme.

SPØRGSMÅL

Hvordan kan man nedsætte drivhuseffekten?

SVAR
Ved at spare på strøm og varme.
Ved at lave strøm og varme af vindenergi, solenergi og brintenergi. Altså uden fossile brændstoffer som danner CO₂, der varmer Jorden op.

SPØRGSMÅL

Hvorfor stiger vandstanden i verdenshavene ikke, hvis Nordpolen smelter?

SVAR
Når en isterning kommer ned i et glas vand stiger vandet lige så meget som isen vejer?
Derfor stiger vandstanden ikke, når isen smelter.
Og derfor stiger vandstanden ikke i verdenshavene, når isen smelter på Nordpolen. Nordpolen er kun frosset vand.
Vandstanden ER jo allerede steget "da isen kom til Nordpolen".

SPØRGSMÅL

Hvorfor stiger vandstanden i verdenshavene hvis isen på Grønland og Sydpolen smelter?

SVAR
Hvis der smelter is på landjorden (f.eks. Grønland eller Sydpolen), vil verdenshavene stige.
Det svarer jo til, at der kommer nyt smeltet vand ned i et glas med vand. Så vil vandstanden stige.
Forsøget hvor vi kom is ned i to glas med vand. I det ene glas rørte isen ikke bunden. I det anden rørte isen bunden.

SPØRGSMÅL

Hvorfor kan du glide længere på is en på et gulvtæppe?

SVAR

Der er mindre friktion på is end på gulvtæppet.

SPØRGSMÅL

Hvad kaldes friktion også?

SVAR

Friktion kaldes også rullemodstand eller gnidningsmodstand.

SPØRGSMÅL

Hvad består brandtrekanten af?

SVAR

Der skal tre ting til at lave en brand.

1. Varme

2. Ilt

3. Brændbart materiale

De tre ting kalder man for brandtrekanten.

SPØRGSMÅL

Forklar ud fra brandtrekanten, hvad der skal til for at slukke en ildebrand?

SVAR

Ved at fjerne 1 af de tre ting fra brandtrekanten (ilt, brændbart materiale eller varme) kan du få ilden til at gå ud.

Forsøget, hvor vi slukkede ild på tre måder.

1. Ved at fjerne varmen.

2. Ved at fjerne ilten.

3. Ved at fjerne brændbart materiale.

SPØRGSMÅL

Hvad er lyd

SVAR

Lyd er svingninger.

Når vi opfatter lyd er det luft, som er sat i svingninger.

Høje lyde har hurtige svingninger og dybe toner har langsommere.

Forsøgene med stemmegaflerne op til øret.

SPØRGSMÅL

Hvad er pladetektonik (også kaldet kontinentaldrift)?

SVAR

Pladetektonik betyder at planeten Jorden består af nogle kæmpestore plader som skubber på hinanden. Disse skub giver jordskælv, vulkanudbrud, tsunamier og kan også lave bjergkæder.

Når pladerne skubber på hinanden er det lige som at skubbe to stykker papir mod hinanden.

SPØRGSMÅL

Hvordan opstår statisk elektricitet?

SVAR

Man kan oplade en ballon med statisk elektricitet ved at gnide den på ens hår.

Når du gnider ballonen mod dit hår tager du faktisk elektronerne væk fra nogle af atomerne i dit hår.

De flyttes nu over på ballonen, som får en helt masse elektroner på sig.

Den bliver derfor "elektrisk".

Forsøgene hvor vi bøjede en vandstråle og rullede med en dåse uden at røre ved den.